

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobkyne : **E. N.**, bývajúca v R., zastúpená JUDr. P. M., CSc., advokátom so sídlom v B., proti žalovanému : **M. N.**, bývajúcí v R., zastúpený Advokátska kancelária J., o **vypratanie nehnuteľnosti**, vedenej na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 3 C 107/2009, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 31. júla 2012 sp. zn. 8 Co 32/2012

t a k t o :

Dovolanie **o d m i e t a** .

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému trovy právneho zastúpenia dovolacieho konania v sume 67,88 € na účet A., so sídlom v R., do 3 dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Ružomberok rozsudkom z 19. apríla 2011 č.k. 3 C 107/2009-181 uložil žalovanému vypratať rodinný dom súpisné číslo X. postavený na pozemku parc. č. KN X. zapísaný na LV č. X. na Správe katastra R. pre katastrálne územie R., nachádzajúci sa v R. do troch dní od právoplatnosti výroku tohto rozsudku. Vyslovil, že žalovaný nemá právo na bytovú náhradu. O náhrade trov konania rozhodne samostatným uznesením.

V odôvodnení uviedol, že v konaní mal za preukázanú existenciu vlastníckeho práva žalobkyne k rodinnému domu súpisné číslo X. postavenému na pozemku parc. č. X. R. na základe výpisu z LV č. X. pre obec a katastrálne územie R. v celosti. Taktiež bolo preukázané, že žalovaný v čase podania návrhu na začatie konania o tejto právnej veci mal vnesené svoje veci v označenej nehnuteľnosti, avšak v nadväznosti na predbežné opatrenie nariadené uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 19.1.2010 žalovaný tento rodinný dom vypratá. V tom čase žalovaný mal kľúče od vchodu do rodinného domu k dispozícii. Je nepochybné, že v tomto rodinnom dome sa nachádzajú veci nadobudnuté účastníkmi konania

počas trvania manželstva zo spoločných prostriedkov, ktoré patria do ich BSM, ktoré doposiaľ vypridané nebolo. Ustálil, že bolo potrebné rozhodnúť o návrhu žalobkyne bez ohľadu na skutočnosť vypratania žalovaného z predmetnej nehnuteľnosti v nadväznosti na nariadené predbežné uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 19.1.2010.

V konaní bolo zistené, že žalovaný užíval byt v označenom rodinnom dome patriacom žalobkyni na základe odvodeného právneho titulu najskôr ako zať pôvodných vlastníkov a neskôr ako manžel novej výlučnej vlastníčky domu žalobkyne, teda vždy ako príslušník domácnosti na základe rodinnoprávneho vzťahu k žalobkyni založeného manželstvom. Právo žalovaného odvodené od práva žalobkyne zaniklo rozvodom manželstva účastníkov konania. Pre prípad zániku tohto právneho dôvodu užívania bytu však Občiansky zákonník neobsahuje výslovnú úpravu existencie a podmienok nároku na bytovú náhradu. Preto je potrebné na tento právny vzťah aplikovať s poukazom na ustanovenie § 853 OZ tie ustanovenia, ktoré upravujú vzťahy obsahom a účelom najbližšie, teda ustanovenie § 713 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré predstavuje výnimku zo zásady, že právo na bytovú náhradu prináleží nájomcovi. Uvedené ustanovenie rieši postavenie manžela po rozvode manželstva s nájomcom služobného bytu, keď bývalý manžel nájomcu služobného bytu je chránený ustanovením § 713 ods. 1 OZ a nie je povinný sa z bytu vystaňovať, kým mu nie je zabezpečený náhradný byt, ak nestačí podľa osobitného zákona poskytnutie náhradného ubytovania.

V konaní bolo preukázané, že žalovaný ešte počas trvania manželstva zasahoval do práva svojej manželky, v tomto konaní žalobkyne, na pokojný zdravý život. Jedná sa o násilnú trestnú činnosť psychického aj fyzického charakteru, keď poškodeným vo všetkých troch prípadoch bola žalobkyňa, v tom čase manželka žalovaného. Vzhľadom na uvedené skutočnosti uložil žalovanému povinnosť vypratať označený rodinný dom a zároveň vyslovil, že žalovaný nemá právo na bytovú náhradu. Pokiaľ poukazoval žalovaný na nadstavbu rodinného domu a tým súvisiaci vznik samostatnej bytovej jednotky, nadstavba doposiaľ ukončená nebola, je v štádiu hrubej stavby, nepochybne bola urobená nová strecha. V tomto konaní nebol predložený taký dôkaz, na základe ktorého by súd dospel k záveru, že nadstavbou označeného rodinného domu má vzniknúť nová bytová jednotka v tomto rodinnom dome BSM účastníkov tohto konania (zmluva o nadstavbe). Dospel teda k záveru, že rodinný dom je vo výlučnom vlastníctve žalobkyne a nepatrí do bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov konania.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalovaného uznesením z 31. júla 2012 č.k. 8 Co 32/2012-258 zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nespĺňa náležitosti uvedené v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p. a prvostupňový súd sa neriadil týmto zákonným ustanovením pri vydávaní rozhodnutia. Z dôvodov napadnutého rozhodnutia vôbec nevyplýva, prečo prvostupňový súd neakceptoval doplnenie dokazovania zo strany žalovaného, akým spôsobom sa vysporiadal s tvrdením žalovaného ohľadne vytvorenia ďalšej bytovej jednotky v rodinnom dome súpisné číslo X. v R.. Prvostupňový súd na svoje rozhodnutie nemal náležitým spôsobom zistený skutkový stav. Nevysporiadal sa s tvrdeniami žalovaného, či bola vytvorená samostatná bytová jednotka v treťom nadzemnom podlaží rodinného domu číslo súpisné X. a ako teda súd reagoval na ustanovenie § 4 ods. 1 písm.b/ zákona č. 182/1993 Z.z. Zároveň sa nevysporiadal s tvrdením žalobkyne a jej písomným prejavom zo dňa 15.12.2009, ktoré tvrdenia obsahuje návrh žalobkyne na vydanie predbežného opatrenia vypratáním časti nehnuteľnosti zo dňa 15.12.2009 (odsek 2 strana 54 spisu). Nedal v odôvodnení svojho rozhodnutia odpoveď na otázku, ktorú v konaní vzniesol žalovaný, a to z akého dôvodu neprerušil konanie do skončenia veci o vypořádanie BSM účastníkov, kde mala byť vyriešená otázka novovytvorenej bytovej jednotky v dome súpisné číslo X. v R. Pokiaľ rozhodoval o bytovej náhrade pre žalovaného, aplikoval ustanovenie § 712 ods. 8 Občianskeho zákonníka, avšak na aplikáciu tohto ustanovenie nemal náležité zistený skutkový stav. K skutočnostiam, ktoré v konaní vyšli najavo nevykonal žiadne dokazovanie výsluchom svedkov a z listinných dôkazov, ktoré sa nachádzali v spisovom materiáli spisu Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 3 C 107/2009, napr. na č. 1. 56, 58. Z uznesenia Okresnej prokuratúry v Ružomberku nevyplývalo, že by žalovaný bol uznaný vinným trestnými činmi, ako je uvedené v odôvodnení rozsudku prvostupňového súdu. Uzavrel, že rozhodnutie prvostupňového súdu je predčasne vydané na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu a preto ho zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uložil súdu prvého stupňa, aby vykonal dokazovanie v smere navrhnutom žalovaným a vyzval žalobkyňu, aby predložila dôkazy vzťahujúce sa k ustanoveniu § 712 ods. 8 OZ. Pre ozrejmienie skutočností uvádzaných účastníkmi mu uložil pripojiť spis Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 2 C 94/2010 a oboznámiť sa s dôkazmi v tejto veci vykonanými.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa, ktorého prípustnosť odvodzovala z ustanovenia § 239 ods. 1 písm.a/ O.s.p. a dôvodnosť podľa § 241

ods. 2 písm.c/ O.s.p., pretože odvolací súd vec nesprávne právne posúdil. Uviedla, že odvolací súd v napadnutom uznesení uviedol až 14 výhrad proti uzneseniu súdu prvého stupňa, čo považuje za neprípustný nátlak na zmenu rozhodnutia. Má za to, že súdom prvého stupňa bolo jednoznačne dokazovaním už dávno preukázané, že žalobkyňa podala svoj návrh oprávnene. Je výlučným vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti, ktorú získala dedením a je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti s príslušenstvom aj podľa konkrétneho vydaného stavebného povolenia. Okresný súd Ružomberok napriek všetkým predloženým dôkazom stranou žalobkyne, ale vo veci alibisticky nerozhodol a na pojednávaní dňa 25.10.2012 prijal na návrh žalovaného uznesenie v znení, že rozhodovanie vo veci prerušuje až do právoplatného rozhodnutia vo veci BSM účastníkov. Takéto rozhodnutie súdu prvého stupňa (pod nátlakom odvolacieho súdu) je pre ňu absolútne neprijateľné. Konanie o BSM (o finančnom vyrovnaní) totiž môže trvať ešte niekoľko rokov – preto bola nútená v zákonnej lehote podať aj toto dovolanie. Vzhľadom k súhrnu všetkých vyššie uvedených skutočností, najmä aj preto, že žalovaný už viac ako dva roky býva vo svojom byte inde (bytovú náhradu nepotrebuje), nemá žiadny právny vzťah k danej nehnuteľnosti, pričom predmetom konania je vypratanie pôvodných nesporných častí rodinného domu (nie novovytvorených podkrovných priestorov a hospodárskej budovy ako príslušenstva rodinného domu) a ani sa nedomáha titulom vyporiadania BSM vlastníctva ničoho, žiada len finančné vyrovnanie a nemá tak dôvod vstupovať ani na pozemky, ktoré patria výlučne žalobkyni a ani do pôvodných častí rodinného domu, podáva návrh, aby dovolací súd vydal rozhodnutie, že uznesenie odvolacieho súdu sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

Žalovaný navrhol dovolanie žalobkyne odmietnuť a priznať mu trovy dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu. Dovolanie je prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu

prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev [§ 109 ods. 1 písm.c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásenie za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

V danom prípade je dovolaním napadnuté zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu, teda uznesenie nevykazujúce znaky ani jedného z vyššie uvedených uznesení, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p.; prípustnosť podaného dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva. Proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo zrušené rozhodnutie súdu prvého stupňa nie je prípustné dovolanie z iných dôvodov, než sú uvedené v § 237 O.s.p. (viď R 34/1995).

Dovolanie žalobkyne by mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bolo vydané napadnuté uznesenie, došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre odvolací súd z § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa z tohto dôvodu neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky väd taxatívne v ňom vymenovaných; iné procesné vady konania alebo nesprávnosti rozhodovania, i keby k nim v konaní došlo, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Treba zdôrazniť, že pri posudzovaní existencie procesnej vady uvedenej v § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý

zakladá prípustnosť dovolania, nie je významný subjektívny názor účastníka, ale len zistenie, že v konaní došlo k takejto vade.

Vady konania v zmysle § 237 písm.a/ až g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania žalobkyne preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

Žalobkyňa namietala, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia žalobkyne boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalobkyňou vytyčaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania žalobkyne nevyplýva z § 239 ods. 1, 2 O.s.p., ani z § 237 O.s.p. Dovolanie preto odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. bez toho, aby skúmal opodstatnenosť dovolateľkou uplatnených dovolacích dôvodov spájaných aj s § 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Žalobkyňa nebola v dovolacom konaní úspešná. Právo na náhradu trov konania vzniklo žalovanému za situácie, kedy neboli zistené žiadne dôvody osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali nepriznanie náhrady trov dovolacieho konania (§ 243d ods. 5 O.s.p.

v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p. a § 150 O.s.p.). Žalovaný podal návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 243d ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.) a tieto aj vyčíslil. Dovolací súd mu priznal náhradu spočívajúcu v odmene advokáta (ktorý ho zastupoval aj pred súdmi nižších stupňov) za jeden úkon právnej služby poskytnutej vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu z 18. apríla 2013 (§ 14 ods. 1 písm.b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb; ďalej len „vyhláška“). Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 11 ods. 1 písm.a/ vyhlášky (60,07 €) čo s náhradou za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné 7,81 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje spolu 67,88 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. februára 2014

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová